

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Westerveld
Postbus 50
7970 AB Havelte

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
8027609

Onze referentie
1453427

Datum 1 december 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam
Adres Leggeloo 5
Postcode/plaats 7991PW Dwingeloo
Gemeente/provincie Westerveld; Drenthe;
Monumentnummer 14246

Geacht college,

Op 18 oktober 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschrift:

- Het voorleggen van een restauratieplan met restauratiekwaliteit voor het herstel van gebreken aan monumentale onderdelen ter beoordeling van bevoegd gezag.

In onderstaande motivering licht ik dit nader toe. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft de splitsing van de boerderij en de herbestemming van het achterhuis (stalgedeelte) als tweede woning. Tevens worden het voor- en het achterhuis verduurzaamt. Het erf wordt opnieuw ingericht, waarbij twee nieuwe bijgebouwen en een paardenbak gerealiseerd worden.

Motivering

De monumentale waarde ligt volgens de bouwhistorische opname (2022) in zowel de vormgeving als ook gedeeltelijk in het materiaal van voor- en zijgevels, bijvoorbeeld in het metselwerk, de vensters en de deuren. Daarnaast beschikken zowel het rietdak met uilenbord en hooiluik alsook de kap- en de gebintconstructie over hoge monumentale waarde.

Naar aanleiding van het preadvies is het plan verbeterd op verschillende onderdelen.

Exterieur

De geplande veranda voor de rechter zijgevel (zuidgevel) komt te vervallen. In plaats daarvan wordt een tweede baander hersteld, die volgens de bouwhistorische verkenning in de jaren 1960 verdwenen is. De historische situatie dient hierbij als inspiratie voor de nieuwe bestemming en ik adviseer daarom positief. Achter de baanderdeuren komen nieuwe aluminium puien die voor veel daglichttoetreding zorgen. Ook in de linker zijgevel (noordgevel) wordt een aluminium pui geplaatst. Het ontwerp van de pui blijft hierbij ondergeschikt aan de serre van het voorhuis. Deze ingreep is vanuit het oogpunt van het nieuwe gebruik van de boerderij dan ook te aanvaarden. Ik ga akkoord met deze ingrepen. Voor de uitvoering van de nieuwe aluminium puien herhaal ik het preadvies om de plaatsing van de nieuwe puien zo onzichtbaar mogelijk uit te voeren, bijvoorbeeld door het kozijn van de deuren achter de neggen van de bestaande opening te plaatsen en een donker getint materiaal te kiezen voor kozijnen en deuren.

Het houten beschot tegen de topgevel van de voorgevel (westgevel) wordt verwijderd en het metselwerk wordt hersteld/gerestaureerd naar de oorspronkelijke staat volgens ERM-richtlijnen ([URL 4003](#)). Naar aanleiding van het preadvies is nader onderzoek uitgevoerd naar de beschoten topgevel en de voormalige verschijningsvorm. In de bouwhistorische opname (2022) komt naar voren dat het beschot waarschijnlijk in 2012 geplaatst is. Door het verwijderen van het houten beschot wordt de oorspronkelijke verschijningsvorm van de gevel terug in het zicht gebracht. Ik ga daarom akkoord met deze ingreep.

Ten behoeve van de daglichttoetreding op de bovenverdieping worden in totaal twaalf nieuwe dakramen geplaatst. Het gekozen aantal van de dakramen is te aanvaarden ten opzichte van het grote dakvlak. Daarom adviseer ik positief op deze ingreep. Om het karakteristieke gesloten dakvlak zo veel mogelijk te behouden stel ik voor om de dakramen in de rieten kap zo vlak en diep mogelijk uit te voeren.

Interieur

Het voorhuis wordt gedeeltelijk heringedeeld. Door een nieuwe brandscheidingsmuur tussen voor- en achterhuis te creëren, wordt een deel van het oorspronkelijke achterhuis bij het voorhuis getrokken. In het preadvies is geadviseerd de scheiding links van de baanderdeuren te situeren. Vanuit het gebruik en de gewenste splitsing is dit echter niet wenselijk. Deze ingreep is daarom vanuit het nieuwe gebruik van het monument te aanvaarden.

In het achterhuis (stalgedeelte) wordt in de oorspronkelijke bedrijfsruimte een nieuwe woning gerealiseerd. Tevens komt er een bovenverdieping met vliering. Ik

adviseer om met deze ingrepen akkoord te gaan omwille van het evenwicht tussen behoud en vernieuwing en het belang van de herbestemming.

Bij de nieuwe indeling van het achterhuis blijft de ritmiek van de hoog monumentale gebintconstructie gehandhaafd. De tussenwanden op de begane grond worden tegen de gebinten aan of net los ervan gezet. De nieuwe verdieping wordt tussen de gebintconstructie gerealiseerd, waardoor deze beleefbaar blijft.

In het preadvies is gevraagd om de gebreken en de wijze van herstel van de historische constructie nader uit te werken. Deze stukken zijn nog niet aangeleverd. Om deze reden is de restauratiekwaliteit van het herstel niet te beoordelen. Ik adviseer daarom om een restauratieplan voor te leggen ter beoordeling aan het bevoegd gezag.

In verband met de verduurzaming van het pand worden het voor- en het achterhuis aan de binnenzijde grotendeels voorzien van voorzetwanden en voorzetramen. De rietenkap wordt van binnen geïsoleerd. Voor deze ingreep attendeer ik graag op de ERM-richtlijnen voor het isoleren van riet ([URL 4004](#)). Ik kan deze ingrepen navolgen uit oogpunt van het gebruik van het monument en adviseer positief.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,